

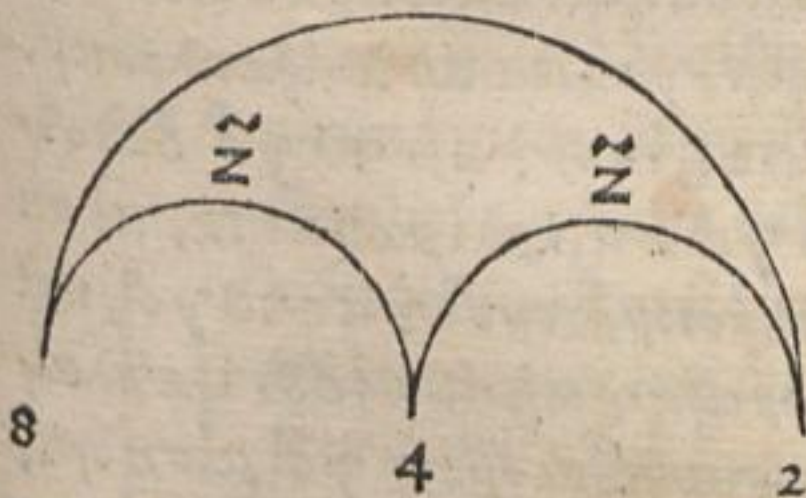
BREVIS HVIVS SEXTI LIBRI

267

INTERPRETATIO, INCERTI AVTORIS.

Ratio ex rationibus cōponi dicitur, quādo rationum quantitates, hoc est denominationes, multiplicatæ, rationē cōstituunt. Ratio ex rationib. cōposita dicit, quā uidelicet rationum denominationes cōponunt. Quantitates uerò, hoc est denominationes rationū, dicunt, à quib. rationes denominantur, ut à duob. dicitur dupla. Sit ratio octonarij ad quaternarium dupla, atq; etiā ipsius quaternarij ad binariū dupla & ipsa: quadrupla igitur ratio, octonarij ad binariū, cōponi dicit ex duab. rationib. octonarij scilicet ad quaternariū, & quaternarij ad binariū. ambarū etenim rationū denominationib. cōposita hęc denominatio cōstituit. Quoniā ergo, ut dictū modò est, quātitates, seu denominatiōes rationū numeri dicuntur, à quib. habitudines nominantur, describuntur ac referunt inter se, ueluti à binario ternario ac quaternario: dupla, tripla ac quadrupla ratio. Nominat

quadrupla

uerò & dimidiū ab uno, sunt aut duo ipsius quaternarij dimidiū. Capiō igitur dimidiū unius (integri scilicet, ut numeri 60 cū is cōmodissimè distribui in minutias possit) à quo duo ipsius quaternarij dimidium dicit, quarū acceptarū partiū, 30 accipio: & alterū dimidiū illius unius, à quo iterū quaternarius octonarij medietas dicitur. & multiplico 30

prima minu. ad, hoc est cū 30 min. & fiūt secūda min. 900, hęc in 60 scilicet traduco seu diuido, fiūt 15, prima min. q̄ sanè 15 prima mi. quarta pars sunt unius, seu integri. quater. n. 15, sexaginta scilicet cōtinent. Proinde esto binarij & octonarij medius 40. Et quoniā 2 ipsius 40 uigincuplū sunt, accipio uigincuplum, unius seu integri, nēpe tria minu. At uerò rursus 40 quincuplū sunt octonarij: pars ipsius 40 octonarij dicit, multiplico 3 uigincuplā partē ipsius 60, cū 5 denominante octonariū in 40, & fiunt 15 min. quarta pars integri, 60, s. q̄ denominatio q̄q; est inter 2 et 8, positos num. Esto rursus inter ipsos 4 & 12 octon. quoniā 4. dimidiū sunt octonarij, 8 uerò ipsius duodenarij subsesquialter: accipio mi. 30, dimidiū integri, & facio 40 min. subsesquialterx integri, & facio 30 ad 40, & fiunt 1200 secun. mi. quib. diuisis, fiunt prima mi, 20 & uiginti tertiū sunt integri: et quatuor igit tertiū sunt duodenarij. Esto inter binariū & 12 quaternarius, & quoniā binarius quaternarij dimidiū est, quaternar. uero duodenarij subtripplus, accipio 30 min. unitatis seu integri dimidiū: 20 deinde, tertiū ipsius. à ternario enim tripla denominat, & facio 30 cū 20, fiunt 60 secun. min. quib. in integrx diuisis, fiunt 10 prima, q̄ 10 sexta pars sunt integri: & 2 sexta pars est duodenarij. Rursus, sit inter 4 & 5 num. 20. & quoniā quaternar. subquincuplus est ipsius 20, numerus uero 20 ad 5 quadruplus, accipio integri 5 partē, nimir 12, & quaterna. à quo quinarij quadruplus dicit ipsius 20, & facio quadruplū, ad 12, fiunt 48, subsesquartū integri: & 4 ipsorū 5 subsesquartū est. Esto rursus inter 2 & 4 ternarius. Et quoniā 4 ad ternarium est sesquiertius, cū ipsum & tertiū ipsius, quæ est unitas, habeat, accipio integrx,